

REFERAT |KRS| Kulturstyret (2015-2019) d. 12-12-2018

Mødedato Onsdag d. 12. december 2018 kl. 17:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet 12.12.18.....	3
Godkjenning av kulturstyrets protokoller av 07.11.18.....	6
Ordensregler for Kristiansand folkebibliotek.....	8
Svar på verbalvedtak om flerkulturell kulturskole.....	10
Svar på bestilling om øvingsforhold for korps i Kristiansand.....	13
Plassering av Bård Breiviks skulptur Portalen.....	22
Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer.....	26
Lukket.....	33

Punkt 86/18: Program for møtet 12.12.18

Kristiansand, 04.12.2018

MØTEINNKALLING TIL KULTURSTYRET

Dato: 12.12.2018 kl. 17.00

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall meldes snarest til Politisk sekretariat tlf. 905 818 32

PROGRAM FOR MØTET:

Kl. 17.00 – 17.30 **Orientering om Vest-Agder-museets byggeprosjekter**
ved museumsdirektør John Olsen

Kl. 17.30 – 18.00 **Orientering om sektorens virksomhet knyttet til e-sport og gaming**
ved rådgiver Odd Christian Hagen, Kulturskolen

Kl. 18.00 – ca. 19.00 **Behandling av sakskartet**

Ca. kl. 19.30 – **Juleavslutning med middag**
Teateret, Kongens gate 2

SAKSKART

SAKSKART			
86/18	201800019-58	<u>Kulturstyret:</u> Godkjenning av kulturstyrets protokoller av 07.11.18	
87/18	201827874-1	<u>Kulturstyret:</u> Ordensregler for Kristiansand folkebibliotek	
88/18	201827888-1	<u>Kulturstyret:</u> Svar på verbalvedtak om flerkulturell kulturskole	
89/18	201612063-22	<u>Kulturstyret:</u> Svar på bestilling om øvingsforhold for korps i Kristiansand	
90/18	201828114-1	<u>Kulturstyret:</u> Plassering av Bård Breiviks skulptur Portalen	

91/18	201815418-41	<u>Formannskapssak:</u> Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer	
92/18	201810251-28	<u>Kulturstyresak:</u> Tildeling av toppidrettsstipend 2018 - Unntatt etter offentlighetsloven offl § 26, 2. ledd	

Terje Næss
Leder i utvalg
(sign.)

Punkt 87/18: Godkjenning av kulturstyrets protokoller av 07.11.18

Bilag

Protokoll Kulturstyret 07.11.2018

Protokoll U.O Kulturstyret 07.11.2018

Dato 26. november 2018
Saksnr.: 201800019-58
Saksbehandler Maren Svenning

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
12.12.2018

Godkjenning av protokoller av 07.11.18

Forslag til vedtak

[Kulturstyret godkjenner kulturstyrets protokoller av 07.11.18](#)

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Maren Svenning
Utvalgssekretær

Vedlegg:
Kulturstyrets protokoll av 07.11.18
Kulturstyrets protokoll av 07.11.18 (U.O)

Punkt 88/18: Ordensregler for Kristiansand folkebibliotek

Bilag

Vedlegg: Ordensregler for Kristiansand folkebibliotek

Dato 26. november 2018
Saksnr.: 201827874-1
Saksbehandler Anne Kristin Undlien

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
12.12.2018

Ordensregler for Kristiansand folkebibliotek

Kristiansand folkebibliotek utviser folk fra biblioteket som ikke opptrer i samsvar med alminnelig god folkeskikk og norsk lov. I noen tilfeller blir vedkommende utvist for en lenger periode, og får et brev om dette. Andre ganger skjer utvisning kun for én dag. Det tas hensyn til alder når utvisning vurderes.

Biblioteket har ikke hatt noe skriftlig regelverk på dette området, og har derfor utarbeidet forslag til ordensregler i samråd med Kommuneadvokaten. Ordensreglene har også vært drøftet med biblioteksjefene i Songdalen og Søgne kommune. Søgne og Songdalen ser ikke behov for å få et slikt regelverk på plass før kommunesammenslåingen, men har ingen innvendinger mot ordensreglene. Ved kommunesammenslåing vil regelverket bli behandlet på nytt, slik at det blir gjeldene for Nye Kristiansand.

Det vil være en styrke, både for ansatte ved Kristiansand folkebibliotek og for brukere av biblioteket, å ha et formelt regelverk å støtte seg til ved spørsmål om utvisning. Det er også en fordel å få ordensreglene på plass før meråpent bibliotek blir innført. Større kommuner i Norge som Oslo, Trondheim, Stavanger og Bærum har lignende regelverk, og Bergen er i ferd med å få slike regler på plass.

Paragraf 4, tredje ledd i Bibliotekloven lyder: «Kommunen fastsetter reglement for folkebiblioteket». Kommuneadvokaten mener på den bakgrunn at det er mest korrekt at ordensreglene vedtas politisk.

Forslag til vedtak

[Kulturstyret vedtar vedlagte ordensregler for Kristiansand folkebibliotek.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Anne Kristin Undlien
biblioteksjef

Vedlegg:
Forslag til ordensregler for Kristiansand folkebibliotek

Punkt 89/18: Svar på verbalvedtak om flerkulturell kulturskole

Dato 26. november 2018
Saksnr.: 201827888-1
Saksbehandler Odd Christian Hagen

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
12.12.2018

Svar på verbalvedtak om flerkulturell kulturskole

Under budsjettbehandlingen i desember 2017 fattet bystyret følgende verbalvedtak:

«Bystyret ber Rådmannen vurdere hvordan Kulturskolen kan tiltrekke flere elever fra innvandrergupper, blant annet ved å vurdere å muligheten for å utvide med undervisningstilbud fra andre kulturelle tradisjoner.»

Kulturdirektøren velger å tolke ordlyden i vedtaket som å omfatte alle typer innvandrere, både det man kan kalle arbeidsinnvandrere og flyktninger. Kulturskolen har i dag ca. 15 % elever med innvandrerbakgrunn. Dette gjenspeiler sammensetningen av befolkningen i Kristiansand. En enkel undersøkelse av elevlistene viser at det dreier seg i all hovedsak om innvandrere fra Europa, Sør-Amerika og østlige Asia. Når det gjelder «undervisningstilbud fra andre kulturelle tradisjoner» gir ikke Kulturskolen i dag undervisning som baserer seg konkret i én eller flere andre kulturer.

Brukerkartleggingen av kultursektoren 2017 viste at én av Kulturskolens utfordringer er manglende kjennskap til virksomheten. Kun 18 % av brukerne i Fritidsetaten øst, og kun 12 % i Fritidsetaten vest oppga at de kjente til kulturskolens tilbud. I begge fritidsetatene oppgir over 60 % av respondentene å ha bakgrunn fra ikke-vestlige land. Kultursektoren har derfor startet dialog med fritidstjenestene for å se på hva som kan utvikles og tilbys både i sentrum og ute på fritidsklubbene. Kulturskolen har også etablert dialog med andre ressursgrupper og -personer som står tett på ungdom som oppholder seg mye i sentrum.

Ofte er det foreldrene som trenger informasjon, og deres norskkunnskaper kan være mangelfulle. Det er derfor utarbeidet informasjon om tilbudene på innpå 20 språk, og i samarbeid med biblioteket vil kulturskolen delta på deres språkkafeer for å fortelle om kulturskolens tilbud.

Kulturskolen er deltager i kommunens AlleMed-prosjekt, hvor lavterskel gruppetilbud blir en viktig faktor. Mange har ikke instrumenter hjemme, men alle kan synge og danse, eller spille teater. På gruppetilbudene treffes barn på tvers av kulturer, med sanger, fortellinger og rytmer fra mange land. Ledige plasser på gruppetilbudene i kor og billedkunst er kommunisert ut i prosjektnettverket. Ordningen med friplasser på kulturskolen viser seg å ikke være godt nok kjent for mange av dem som jobber med vanskeligstilte barn og ungdom. Det blir derfor viktig med langt bedre informasjon internt i kommunen.

I januar 2019 starter Kulturskolen opp tre gratis dansegrupper i sentrum, med introduksjon og danseglede som målsetting. Det er det også opprettet en dansegruppe på Slettheia fritidsklubb rett etter skoleslutt med innvandrerejenter som målgruppe. Brukerundersøkelsen

viste blant annet at det var langt sterkere ønske om dans i vest enn i øst. Dette skjer i dialog med Fritidsetaten vest med lærekrefter fra kulturskolen, og i samarbeid med Songdalen kulturskole.

Det åpnes også et tilbud i sentrum innen Computer Arts i januar 2019. Fra dialog med biblioteket vet vi at mange innvandregutter spesielt, benytter seg av utlånsmuligheter av spill der. I tillegg når Kulturskolen ut til innvandrergrupper gjennom samarbeidsprosjektene med Øvre Slettheia skole og Tordenskjolds gate skole der elevene på flere trinn får instrumentundervisning, samspill, kor og billedkunst. Kulturskolen er også medansvarlig i «Fargespill» på Kilden Teater og Konserthus.

Knuden – Kristiansand kulturskole har igangsatt en rekke tiltak for å tiltrekke seg elever med innvandrerbakgrunn. Det opprettes flere lavterskel breddetilbud både sentralt i byen og ved fritidsklubb. Kulturskolen har økt og styrket tilbudet ut i grunnskolene. Dialog med instanser som er tettere på disse gruppene er i gang, og det er utarbeidet og oversatt informasjon om skolens tilbud på rundt 20 språk.

Undervisningstilbud basert på andre kulturelle tradisjoner enn de europeiske har vært prøvd ut tidligere, men etterspørselen har ikke vært høy nok til at dette har etablert seg som faste tilbud. Med de tiltakene som nylig har vært gjennomført og som er i oppstartsfasen, forventer Kulturdirektøren at slike tilbud blir mer aktuelle i fremtiden. Flere av de andre storbyene har mer erfaring enn Kristiansand på dette feltet, og det vil bli hentet inn erfaringer derfra. Det er også aktuelt å gå i direkte dialog med de største innvandrergruppene i Kristiansand for å identifisere tilbudene som med størst sannsynlighet vil få tilslutning fra aktuelle barn og ungdom. Rektor ser det som en naturlig målsetting at Kulturskolen i løpet av kommende to-årsperiode vil gi undervisningstilbud fra andre kulturelle tradisjoner.

Forslag til vedtak

[Kulturstyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Sjur Høgberg
kulturskolerektor

Vedlegg:
ingen

Punkt 90/18: Svar på bestilling om øvingsforhold for korps i Kristiansand

Bilag

Handlingsplan for skolekorps i Kristiansand 2018 - 2021

Dato 27. november 2018
Saksnr.: 201612063-22
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
12.12.2018

Svar på bestilling om øvingsforhold for korps i Kristiansand

Sammendrag

I forbindelse med Kristiansand bystyre sin behandling 20.6.2018 av sak 79/18 *Ny kulturskole på Silokaia – alternativer, kalkyler og fremdrift* vedtok bystyret å gå for rom og funksjonsprogram alternativ 3, uten areal til fritidskulturlivet. Som en oppfølging til dette vedtok bystyret også:

Bystyret ber administrasjonen komme tilbake til kulturstyret med en sak om øvingsforholdene til korpsene i Kristiansand inklusive mulighetene for å leie Musikkens Hus i Marvika som nå er utleid til Filadelfia.

I møte 7.3.2018 ble Handlingsplan for skolekorps i Kristiansand 2018 -2021 vedtatt av Kulturstyret. Flere av tiltakene i handlingsplanen omhandler lokaler, akustikk og inkludering av fritidskulturlivet, og er tiltak Kulturdirektøren skal arbeide spesielt med i perioden 2018 – 2021.

For å få oppdatert kunnskap om dagens øvingsforhold for korps har kulturdirektøren sendt ut en spørreundersøkelse til alle skolekorps og amatørkorps i Kristiansand, Søgne og Songdalen. Totalt svarte 13 av 20 korps på undersøkelsen. Av disse er 5 skolekorps og 8 amatørkorps.

I undersøkelsen kommer det frem at flere av korpsene ikke har nok lagringsplass der de øver og at flere har problemer med akustikken i lokalene de øver i. Videre viser undersøkelsen at det er viktig at øvingslokalene er i korpsenes nærmiljø. Kirker er det lokalet som blir benyttet mest av korpsene til konserter, deretter følger skoler og Kilden Teater og Konserthus. Fire av 13 korps som besvarte undersøkelsen responderte at Marvika er et godt egnet konsertlokale som de gjerne vil ha tilgang til. Korps i Kristiansand kan per i dag leie musikkens hus i Marvika av Filadelfia, innenfor de rammene de setter som utleier.

På bakgrunn av opplysningene fra undersøkelsen er kulturdirektøren av den oppfatning at det ikke er behov for å tilrettelegge for et eget konsertlokale for korpsene i byen. Derimot må kommunen jobbe videre for å bedre øvingsvilkårene for korpsene i deres nærmiljøer, på skolene og bydelshusene de øver i dag. Dette gjøres best ved å følge opp tiltakene kulturstyret vedtok i Handlingsplan for skolekorps i Kristiansand 2018 -2021.

Forslag til vedtak

1. Kulturstyret tar redegjørelsen om øvingsforhold for korps i Kristiansand til orientering.
2. Kulturstyret ber administrasjonen fremme sak om inkludering av fritidskulturlivet i planleggingsfasen av nye skoler og fritidsbygg i kommunen og innføring av Norsk standard for akustikk - NS 8178, som en normal.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Helene Hostad Tønnessen
rådgiver

Vedlegg:
Handlingsplan for skolekorps 2018-2021

Bakgrunn for saken

I forbindelse med Kristiansand bystyre sin behandling 20.6.2018 av sak 79/18 *Ny kulturskole på Silokaia – alternativer, kalkyler og fremdrift* vedtok bystyret å gå for rom og funksjonsprogram alternativ 3, uten areal til fritidskulturlivet. Som en oppfølging til dette vedtok bystyret også:

Bystyret ber administrasjonen komme tilbake til kulturstyret med en sak om øvingsforholdene til korpene i Kristiansand inklusive mulighetene for å leie Musikkens Hus i Marvika som nå er utleid til Filadelfia.

Det er per dags dato 9 skolekorps og 7 janitsjarkorps i Kristiansand kommune. Korpsene er som følger:

- Vågsbygd skolemusikkorps
- Randesund skolemusikk
- Møvig og Sjøstrand skolemusikk
- Oddernes skolemusikkorps
- Hånes og Tveit skolekorps
- Flekkerøy skolekorps
- Torridal skolemusikkorps
- Kristiansand skolemusikkorps
- Grim skolemusikk
- Agder Brass
- Kristiansand Janitsjar
- Torridal Janitsjar
- Kristiansand Postorkester
- Tveit Union Musikkorps
- Tveit Veterankorps
- Ynglingeforeningen Musikkorps

Kulturdirektøren og kulturskolen har de siste to årene jobbet i samarbeid med skolekorpene for å styrke og profesjonalisere det musikkfaglige arbeidet i korpene, bedre samarbeidet mellom kulturskolen og skolekorpene og formalisere samarbeidet korpene imellom. I 2017 skrev Jens Torolf Larsen fra Universitetet i Stavanger en utredning om skolekorpene i Kristiansand på bestilling fra Kristiansand kommune og Cultiva. Bystyret vedtok 13. desember 2017 å prioritere en satsing på skolekorpene med kr 200 000 per år. I møte 7.3.2018 ble *Handlingsplan for skolekorps i Kristiansand 2018 -2021* vedtatt av kulturstyret.

Satsingsmidlene går til felles tiltak som er spesifisert i handlingsplanen. Flere av tiltakene omhandler lokaler, akustikk og inkludering av fritidskulturlivet og er tiltak kulturdirektøren skal arbeide spesielt med i perioden 2018 – 2021.

	Beskrivelse av tiltak	Hvem har ansvaret	Tidsaspekt for gjennomføringen
1	Bidra i dialogen for å bedre samarbeidet med skolene angående lån/leie av lokaler, samarbeid v/arrangementer og rekrutteringsarbeid.	Kultur-administrasjon, Kulturskolen, Korpsforumet og skolekorpene	2018 - 2021
2	Få politisk vedtatt Norsk standard for akustikk - NS 8178, som en premiss og en normal i Kristiansand kommunes planlegging av nye og rehabilitering av eksisterende anlegg innenfor skole, fritid og kultursektoren.	Kultur-administrasjonen	2018 - 2021
3	Vedta å inkludere interesseorganisasjoner i fritidskulturlivet tidlig i planleggingsfasen av nye skoler og fritidsbygg i kommunen.	Kultur-administrasjonen	2018 - 2021

Spørreundersøkelse

For å få oppdatert kunnskap om dagens øvingsforhold for korps har Kulturdirektøren sendt ut en spørreundersøkelse til alle skolekorps og amatørkorps i Kristiansand, Søgne og Songdalen. Korpsene i Søgne er: Søgne musikkorps og Søgne skolekorps. Korpsene i Songdalen er: Songdalen musikkorps og Songdalen skolekorps.

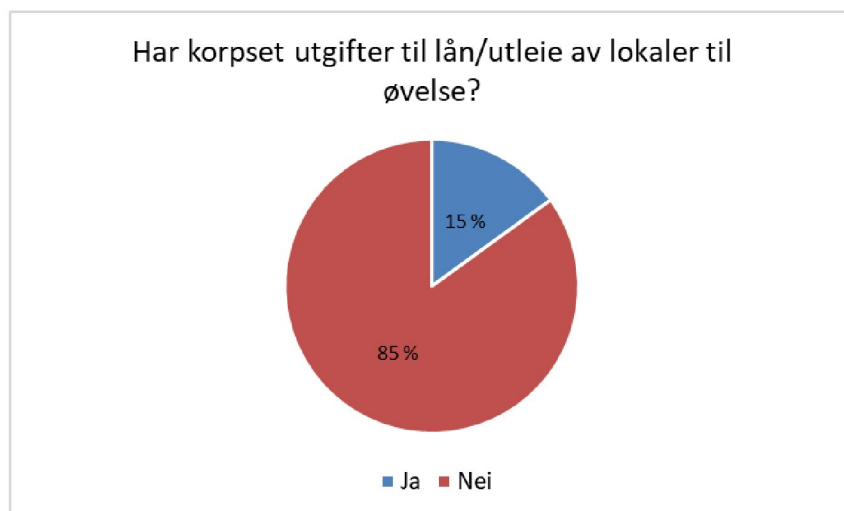
Totalt svarte 13 av 20 korps på undersøkelsen. Av disse er 5 skolekorps og 8 amatørkorps. 12 av korpsene hører til i Kristiansand, mens 1 korps er fra Søgne.

Undersøkelsen tar for seg to temaer, øvingsforhold og konsertlokaler.

Øvingsforhold

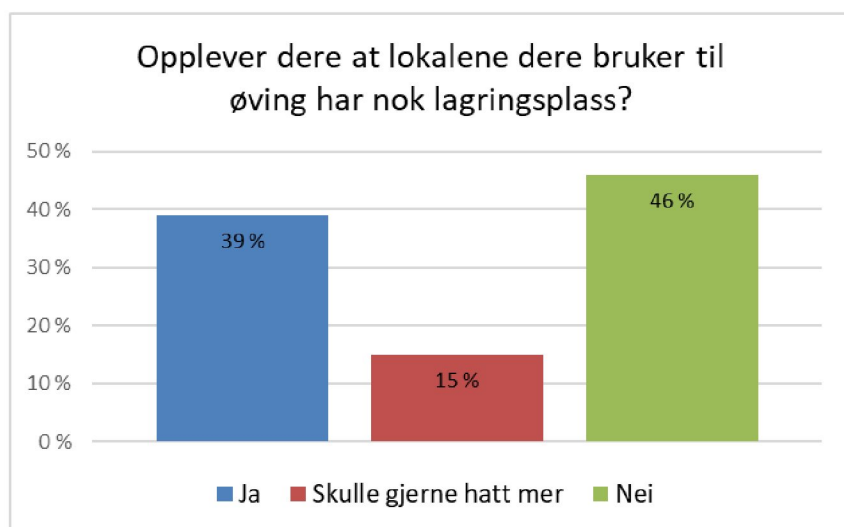
De aller fleste korpsene oppgir i undersøkelsen at de øver på skolene i sine nærmiljø eller forsamlingslokaler og kulturhus.

Figur 1:

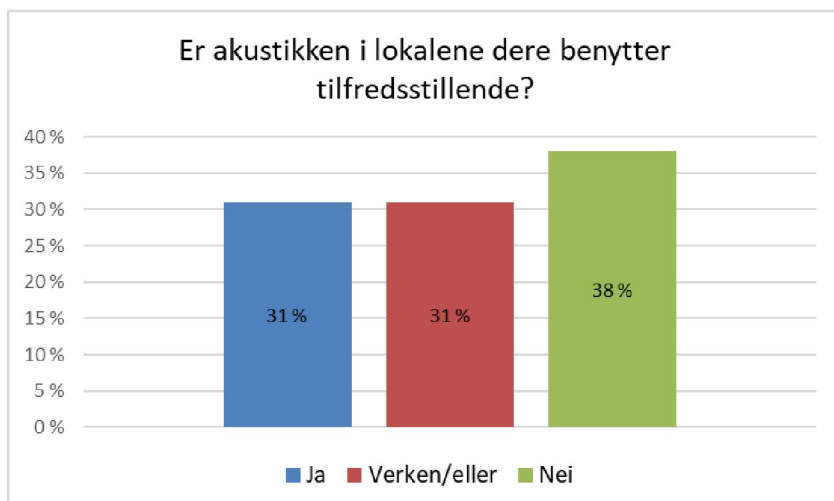
Figur 1 viser at 85 % av korpsene har ingen utgifter i forbindelse med lån/utleie av lokaler til øvelse. To korps oppgir at de har utgifter, disse er amatørkorps.

Figur 2:

46 % av respondentene opplever at de ikke har nok lagringsplass der de øver. 39 % er fornøyd med situasjonen.

Figur 3:

38 prosent av respondentene oppgir at akustikken i lokalene de øver i, ikke er tilfredsstillende. 31 prosent oppgir at akustikken kunne vært bedre, men at det går greit. Et utvalg kommentarer påpeker problematikken:

- *Dirigentene i alle våre 3 korps bruker ofte ørepropper pga. for høyt lydnivå. Vi har også 2 musikanter som nå sliter med hørselsproblemer.*
- *Vi har store problemer med lokalet hva gjelder akustikk. Gulv, vegg og tak er treplanker.*
- *Det blir for mye lyd i gymsalen på skolen etter at den ble malt. Dette ønskes utbedret.*

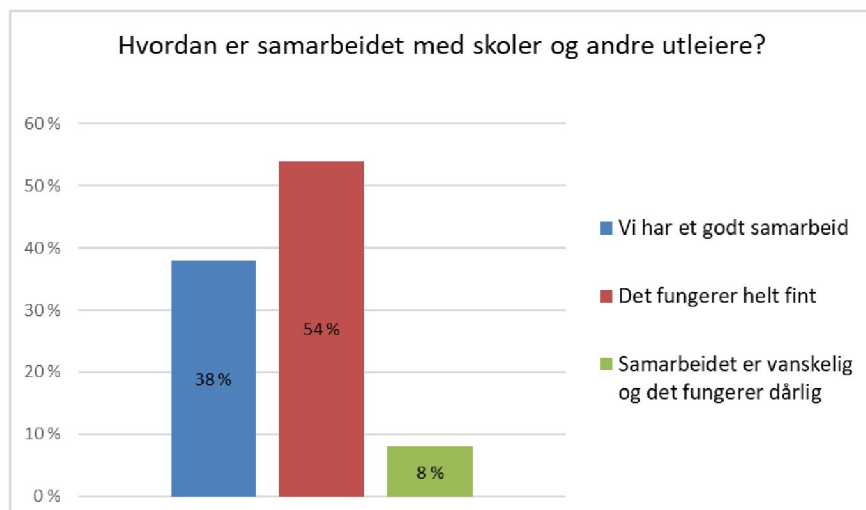
Når vi spurte respondentene om størrelsen på lokalene de benytter til øvelse er store nok, svarte nesten 70 % at lokalene de benytter er store nok.

Figur 4:

Figur 4 viser at 84 prosent av korpsets mener det er viktig at korpsets øvingslokale er i nærmiljøet.

Figur 5:

92 prosent av respondentene er fornøyd med samarbeidet med skoler og andre utleiere. Kun 8 prosent oppgir at samarbeidet er vanskelig og det fungerer dårlig. Dette utgjør ett korps.

Konsertlokaler

Figur 6:

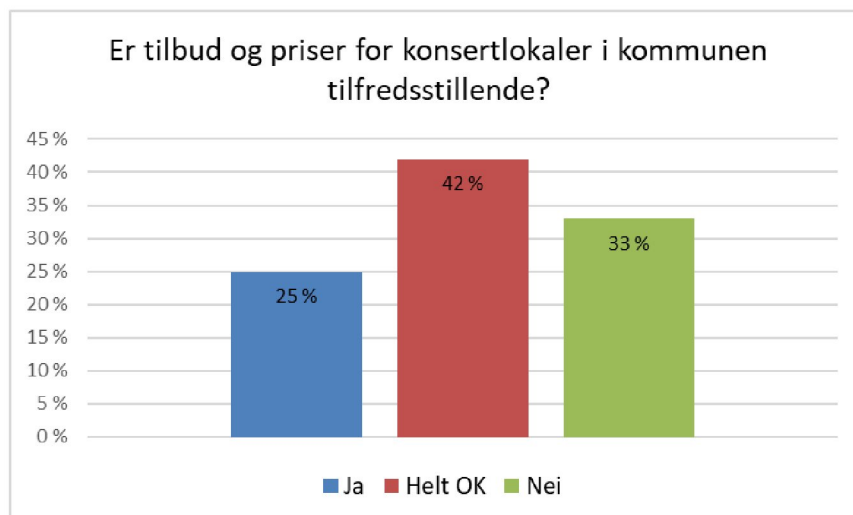
Hvilke lokaler benytter korpene til konserter

Kirker er det lokalet som blir benyttet mest av korpene til konserter. Deretter følger skoler og Kilden Teater og Konserthus.

69 prosent av korpene oppgir at de er godt fornøyd eller at konsertlokalene er helt ok, men kunne vært bedre. 31 prosent oppgir at konsertlokalene de benytter ikke er tilfredsstillende.

Figur 7:

33 prosent av korpene oppgir at tilbud og priser for konsertlokaler ikke er tilfredsstillende. En større andel på 42 prosent oppgir at det er helt ok, men det kunne vært bedre, mens 25 prosent oppgir at priser og tilbud er tilfredsstillende.

Korpene fikk også følgende spørsmål: *Finnes det aktuelle konsert- eller øvingslokaler dere skulle ønske dere hadde tilgang til?* Fire av 13 korps responderte at Marvika er et godt egnet konsertlokale som de gjerne vil ha tilgang til. Vågsbygd videregående skole, Kilden Teater og Konserthus og nytt bydelshus på Mosby skole ble også nevnt.

Musikkens hus i Marvika

Kristiansand Næringsselskap AS (Knas) leier ut Marvika Bygg 72 og 36 (totalt 3099 m²) til Filadelfia til markedspris. 1.1.2016 ble det inngått en 10-års leieavtale mellom partene. Knas antyder at Filadelfia betaler ca. 2 mill. kr i året inkl. felles kostnader til Knas. I følge avtalen mellom partene kan Filadelfia fremleie til hvem de vil og Knas kan ikke blande seg inn i utleieforhold som Filadelfia har med andre parter.

Filadelfia har informert om at det kun er Kristiansand Janitsjar av byens korps som leier lokaler i Marvika. Korpset leier den største salen i Musikkens Hus på fast basis onsdager kl. 18.00-23.00 og betaler kr 3000 per måned. De har i tillegg hatt et par arrangementer hvor flere korps har vært involvert, men da som et helgeprosjekt. Filadelfia har ved et par anledninger fått henvendelser fra andre korps, men ikke noe som har ført til noe konkret. Det meste som har skjedd innenfor korpaktiviteter i Marvika har vært initiert av Kristiansand Janitsjar. Filadelfia har også andre faste leietakere på noen av øvingsrommene i Marvika og jobber konkret med andre brukere som ønsker å benytte lokalene på dagtid i ukedagene. Søndager er lokalene i fast bruk av en etiopisk/eritreisk gruppe i menigheten, i tillegg til andre interne grupper.

For detaljert informasjon om utleie i Marvika se Filadelfias hjemmesider:

<http://q42.no/informasjon/marvika/>

Oppsummering og konklusjon

I undersøkelsen kommer det frem at flere av korpene ikke har nok lagringsplass der de øver, og at flere har problemer med akustikken i lokalene de øver i. Videre viser undersøkelsen at det er viktig at øvingslokalene er i korpenes nærmiljø. Kirker er det lokalet som blir benyttet mest av korpene til konserter, deretter følger skoler og Kilden Teater og Konserthus. Fire av 13 korps som besvarte undersøkelsen responderte at Marvika er et godt egnet konsertlokale som de gjerne vil ha tilgang til.

Korps i Kristiansand kan per i dag leie musikkens hus i Marvika av Filadelfia, innenfor de rammene de setter som utleier. Kristiansand har i tillegg mange andre egnede konsertlokaler som kan benyttes av korps som kirker, Sigurd Lie-salen, Rosegården, Kilden Teater og konserthus m.fl. Kilden har akkurat åpnet for å leie ut sine saler også på søndager, noe som ikke har vært mulig tidligere. På bakgrunn av opplysningene fra undersøkelsen er kulturdirektøren av den oppfatning at det ikke er behov for å tilrettelegge for et eget konsertlokale for korpsene i byen. Derimot må kommunen jobbe videre for å bedre øvingsvilkårene for korpsene i deres nærmiljøer, på skolene og bydelshusene der de øver i dag. Dette gjøres best ved å følge opp tiltakene kulturstyret vedtok i Handlingsplan for skolekorps i Kristiansand 2018 -2021.

Punkt 91/18: Plassering av Bård Breiviks skulptur Portalen

Dato 29. november 2018
Saksnr.: 201828114-1
Saksbehandler Angjerd Munksgaard

Saksgang
Kulturstyret
By- og miljøutvalget

Møtedato
12.12.2018
20.12.2018

Plassering av Bård Breiviks skulptur Portalen

Sammendrag

Som et ledd i den temporære utstillingen «Referat 76 – 08» ved Sørlandets Kunstmuseum i 2008, ble det plassert 17 steinskulpturer av Bård Breivik på ulike steder i Kvadraturen. Etter utstillingen ble skulpturen kjøpt av deler av byens næringsliv, og donert Kristiansand kommune. Skulpturen fikk sin endelige plassering på Torvet, etter en grundig prosess i samarbeid med kunstneren. «Portalen» ble så flyttet på lager høsten 2015 i forbindelse med anlegg av parkeringsgarasje under Torvet.

Arealet på Torvet i dag brukes på en helt annen måte enn tidligere, og aktiviteten er økt gjennom hele året. Det er blant annet lagt nye ledelinjer med tanke på universell utforming, plassering av scene på nedre del av Torvet er flyttet og julebyen, mobil isbane og vannelement er kommet til. Dette er elementer man må forholde seg til ved en tilbakeføring av skulpturen til Torvet.

Styret i Kristiansand kommunes kunstfond, som har arbeidet med plassering av «Portalen» høsten 2018, mener at det vil være fornuftig å plassere «Portalen» på samme plass som tidligere, for en periode på to år. Det gjøres så, høsten 2020, en evaluering av hvilke praktiske utfordringer skulpturen har medført i de ulike sesongene, og om den tidligere plasseringen fremdeles ansees som god, med tanke på Bård Breiviks intensjoner med skulpturen.

Teknisk direktør og Rådmann er enig i forslag til vedtak.

Forslag til vedtak

1. «Portalen» plasseres på samme sted den stod før reetableringen av Torvet, for en periode på 2 år. Høsten 2020 gjøres det en evaluering av plasseringen.
2. Ved behov for flytting av «Portalen» fra Torvet vil det fremmes ny politisk sak i etterkant av evalueringen.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Angjerd Munksgaard
rådgiver

Bakgrunn for saken

Som et ledd i den temporære utstillingen «Referat 76 – 08» ved Sørlandets Kunstmuseum i 2008, ble det plassert 17 steinskulpturer av Bård Breivik på ulike steder i Kvadraturen. Steinskulpturene var variasjoner over helt grunnleggende bygningsformer, og skulle være med på å aktualisere kunst i det offentlige rom. I etterkant av utstillingen sponset næringslivet kjøp av «Portalen», som under utstillingen var plassert sentralt på Torvet i Rådhusgatas akse.

Skulpturen fikk sin endelige plassering på Torvet, etter en grundig prosess i samarbeid med kunstneren. Byutviklingsstyret fattet følgende vedtak 11. juni 2009 (sak 184/09):

1. Kommunen tar imot den store Bård Breivik-skulpturen som gave fra næringslivet.
2. Skulpturen plasseres som vist i alternativ 1. Det etableres ny gang- og ledelinje forbi skulpturen, og skulpturen belyses. Nøyaktig plassering av skulptur og belysning gjøres i samråd med kunstner.

Foto av skulpturens plassering 2009-2015

«Portalen» ble plassert etter vedtak, og stod der inntil høsten 2015, da den ble flyttet i forbindelse med anlegg av parkeringsgarasje og mobil isbane. Av samme årsak ble saken *Torvene – flytting av skulpturer* fremmet i bystyret 22. juni 2016 (sak 88/16). Torvet skulle i etterkant av anleggsarbeidet *reestableres med dagens kvalitet eller bedre, både i forhold til bruk, framkommelighet, antikvariske hensyn mm*, og parkvesenet fremmet derfor forslag om ny plassering av flere skulpturer, med utgangspunkt i Torvets oppgradering som arrangementsarena.

I denne saken uttalte kulturdirektøren følgende om «Portalen»;
Kulturdirektøren kan ikke se at det foreligger hensyn eller argumenter som skulle tilsi at vedtaket om plassering bør endres. Det anbefales at «Portalen» av Bård Breivik beholder sin opprinnelige plassering.

Etter vurderinger gjort i saksutredningen foreslo Rådmannen at;
-Nøyaktig plassering av Bård Breiviks skulptur «Portalen» ikke tas stilling til separat i denne saken. Det skal utarbeides detaljplan for Nedre Torv.
Etter dette har Bård Breiviks skulptur vært plassert på lager.

Når man nå skal vurdere en tilbakeføring av skulpturen må det tas i betraktning at arealet på Torvet i dag brukes på en helt annen måte enn tidligere, og at aktiviteten er økt gjennom hele året. Det er blant annet lagt nye ledelinjer med tanke på universell utforming, plassering av

scene på nedre del av Torvet er flyttet og julebyen, mobil isbane og vannelement er kommet til. I tillegg er skulpturgruppen «Ovalur» av Eirik Gjedrem og bronseskulpturen «Haakon VII» av Per Palle Storm flyttet fra sine opprinnelige plasseringer. Dette er elementer man må forholde seg til ved en tilbakeføring av skulpturen til Torvet.

Fotomontasje av plassering på samme sted etter omlegging av Torvet.

Styret i Kristiansand kommunes kunstfond, som har arbeidet med plassering av «Portalen» høsten 2018, mener at det vil være fornuftig å plassere «Portalen» på samme plass som tidligere, for en periode på to år. Det gjøres så, høsten 2020, en evaluering av hvilke praktiske utfordringer skulpturen medfører i de ulike sesongene, og om den tidligere plasseringen fremdeles ansees som god, med tanke på Bård Breiviks intensjoner med skulpturen.

Punkt 92/18: Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Bilag

Vedtak HELSOS, 11122018, Sak 70/18, Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer, 23.november 2018

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer, 23.november 2018

Høringsinnspill med administrasjonens kommentarer

Dato 14. november 2018
Saksnr.: 201815418-41
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Kulturstyret
By- og miljøutvalget
Formannskapet

Møtedato

11.12.2018
12.12.2018
20.12.2018
16.01.2019

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer

Sammendrag

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom er utarbeidet med bakgrunn i sak om «Bruk av offentlige rom til arrangementer» i Rådmannens ledergruppe (RLG) 1.11.2016. Det ble den gangen gjort følgende vedtak:

RLG gir sin tilslutning til at det settes ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe som ser på bruk av kommunens arealer til arrangementer.

I RLG 7. mars 2018 ble det fattet følgende vedtak:

En tverrsektoriell arbeidsgruppe utarbeider innen 1.10.2018 forslag til «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer».

Formålet med retningslinjene er at de skal:

- Bidra til mer helhetlig, strategisk og målrettet styring av offentlige uterom til arrangementer i Kristiansand.
- Medvirke til positiv utvikling av arrangementsbyen Kristiansand og gi større forutsigbarhet for arrangører.
- Være et styringsverktøy for administrasjonen og en praktisk veileder for arrangører.

Rådmannen sendte ut *Forslag til retningslinjer for bruk av offentlig uterom til arrangementer* på høring fra 5. oktober til 31. oktober 2018. I tillegg har en rekke sentrale aktører fått tilsendt retningslinjene direkte. 16. oktober ble det gjennomført et åpent høringsmøte i Rådhuskvartalet med representanter fra arrangørmiljøet, velforeninger, privatpersoner og administrasjonen. Det har kommet inn 8 høringsinnspill til retningslinjene. Flere av innspillene har resultert i endringer i retningslinjene. Mange av høringsinstansene kommer med positive tilbakemeldinger på at det utarbeides retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer.

Rådmannen vurderer at forslaget som legges fram til behandling forholder seg til overordnede planer og strategier i kommunen og ivaretar høringsinnspillene som har kommet inn.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet vedtar «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer» datert 23. november 2018.
2. Retningslinjene evalueres ved behov og mindre endringer/justeringer vedtas av By- og miljøutvalget.

Ragnar Evensen
Rådmann

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Vedlegg:

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer, 23.november 2018
Høringsinnspill med administrasjonens kommentarer

Bakgrunn for saken

Retningslinjer for bruk av offentlige uterom er utarbeidet med bakgrunn i sak om «Bruk av offentlige rom til arrangementer» i Rådmannens ledergruppe (RLG) 1.11.2016 med notat fra organisasjonsdirektøren datert 4.10.2016. Det ble den gangen gjort følgende vedtak:

RLG gir sin tilslutning til at det settes ned en bredt sammensatt arbeidsgruppe som ser på bruk av kommunens arealer til arrangementer.

Arbeidsgruppa skal ha representanter fra Teknisk sektor (parkvesenet), Kultur, Organisasjon (Team Arrangement) og Helse- og Sosial (miljørettet helsevern og virksomhet oppfølging).

Oppstartsmøte for arbeidsgruppen ble av ulike grunner ikke avholdt før 18. september 2017. Det ble så enighet om at kulturdirektørens stab skulle ta på seg koordineringen av arbeidet med oppstart i mars måned 2018. I RLG 7. mars 2018 ble det fattet følgende vedtak:

En tverrsektoriell arbeidsgruppe utarbeider innen 1.10.2018 forslag til «Retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer».

Den tverrsektorielle arbeidsgruppen har i utarbeidelsen av retningslinjene gjennomført fire arbeidsmøter, 26. april, 28. mai, 21. august og 6. november 2018. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra:

- Team vert og arrangement
- Helse og sosialdirektørens stab
- Miljørettet helsevern
- Parkvesenet
- Planavdelingen
- By- og samfunnsenheten
- Virksomhet oppfølgingstjenester
- Kulturdirektørens stab

13. juni 2018 ble det gjennomført en muntlig presentasjon og innspillsrunde i formannskapet.

Rådmannen sendte ut *Forslag til retningslinjer for bruk av offentlige uterom til arrangementer* på høring fra 5. oktober til 31. oktober 2018. Informasjon om høringsutkastet og gjennomføring av offentlig høringsmøte ble offentliggjort med annonse i Fædrelandsvennen 9. oktober 2018, på kommunens hjemmesider og facebook-sider. I tillegg har en rekke sentrale aktører fått tilsendt retningslinjene direkte.

16. oktober ble det gjennomført et åpent høringsmøte i Rådhuskvartalet med representanter fra arrangørmiljøet, velforeninger, privatpersoner og administrasjonen. Med kun fem eksterne representanter var det ikke et stort oppmøte, men det ble en god dialog mellom partene og flere innspill ble lagt frem. Alle fremmøtte ble bedt om å sende inn sine innspill skriftlig til post.kultur@kristiansand.kommune.no slik at detaljer i innspillene ikke skulle gå tapt.

Retningslinjenes innhold

Retningslinjene er inndelt i fire kapitler:

1. Innledning
2. Søknadsprosedyrer og generelle regler
3. Bruk av offentlige uterom til arrangementer
4. Nødvendige tillatelser og arrangørens plikter

Formål og virkeområde

Retningslinjene skal:

- Bidra til mer helhetlig, strategisk og målrettet styring av offentlige uterom til arrangementer i Kristiansand.
- Medvirke til positiv utvikling av arrangementsbyen Kristiansand og gi større forutsigbarhet for arrangører.
- Være et styringsverktøy for administrasjonen og en praktisk veileder for arrangører.

Retningslinjene gjelder for offentlige uterom i sentrum og er førende for alle utendørsarrangementer som driver midlertidig organisert aktivitet.

Retningslinjene evalueres ved behov og mindre endringer/justeringer vedtas av By- og miljøutvalget.

Generelle regler og reguleringer

Retningslinjene lister opp en lang rekke generelle regler leietakere av offentlige uterom må forholde seg til, som nødvendige tillatelser, leie for bruk av uterom, at utstyr og installasjoner må være i forskriftsmessig stand, avspilling av musikk, universell utforming, miljøkrav, ansvar i forhold til skade og slitasje, renhold, avlysning m.m.

I tillegg blir følgende reguleringer spesifisert for hvert uteområde:

- Maks antall arrangement i året per arrangementsområde
- Maks antall dager per arrangement
- Hvor lenge et arrangement kan vare / tidsbegrensning
- Når alkoholserving kan begynne

Offentlige uterom

Følgende uterom er omtalt i retningslinjene:

Tresse	Tangenparken
Wergelandsparken	Bystranda
Torvet – øvre del	Børsparken
Torvet – nedre del	Nybyen
Odderøya Amfi	Camilla Colletts plass
Bendiksbukta på Odderøya	Ravnedalen
Gravane	Kulturaksen

Nødvendig tillatelser og arrangørens plikter

Leietaker må forholde seg til en rekke offentlige instanser når det skal arrangeres et arrangement i det offentlige rom.

- Det må søkes arrangementstillatelse til Politiet
- Det er meldeplikt til Brannvesenet
- For håndtering av mat og drikke på arrangementer bør Mattilsynet kontaktes.
- Ønskes det å skjenke alkohol må det sendes søknad om skjenkebevilling til kommunen.
- Dersom det skal spilles musikk må leietaker forholde seg til kommunens generelle bestemmelser for lyd og lydforsterkning, som følger anbefalingene fra veileder IS-0327, Musikkanlegg og helse.
- Dersom arrangementet krever det, må det lages en skiltplan som avklares med kommunen, før den godkjennes av Politiet.
- Arrangører oppfordres til å utarbeide gjennomtenkte og gode sikkerhetsrutiner og planer for sine arrangementer.

Høringsinnspill

Det har kommet inn 8 høringsinnspill til retningslinjene. 7 av 8 innspill kom inn til fristen 31. oktober 2018. Det var enighet om at samtlige innspill skal behandles. Mange av høringsinstansene kommer med positive tilbakemeldinger på at det utarbeides retningslinjer for offentlige uterom til arrangementer. Et sammendrag av innspillene er referert og kommentert av administrasjonen i vedlegg. Det kom også inn flere innspill på høringsmøtet 16. oktober 2018. De viktigste innspillene er gjort rede for nedenfor under vurdering av høringsinnspill.

Vurdering av høringsinnspill

Det har kommet noen forslag til endringer blant de skriftlige høringsinnspillene. De viktigste av disse omhandler:

- Behov for å få frem at arrangementer rettet mot allmenheten skal være universelt utformet og at det stilles krav til at tilgjengelighet skal ivaretas og ledsagerbevis skal godtas. (Kristiansand og omegn lokallag av Norges Blindforbund (dok.35), Norges Handikapforbund Agder (dok. 36), Norges Handikapforbund Ungdom Agder (dok. 37)) 7.
- Behov for at leietakere og arrangører må ta større hensyn til beboere og nærmeste naboer av arrangementsplasser. (Niklas Dimitri Halseide, beboer i Kongens gt. 9 (dok. 38), Bystranda Aveny borettslag, Sameiet Bystranda Park, Sameiet Bystranda Terrasse, Bystranda Blå, under oppføring Sameiet Tangen Ytterst (dok. 39))
- Gjøre det enklere for beboere og berørte parter å involvere seg, melde fra og gi tilbakemelding på arrangementer til kommunen. (Bystranda Aveny borettslag,

Sameiet Bystranda Park, Sameiet Bystranda Terrasse, Bystranda Blå, under oppføring Sameiet Tangen Ytterst (dok. 39))

- Behov for å tydeliggjøre at kommunen er åpen for dialog om nye arrangementsplasser, slik at retningslinjene ikke oppfattes som begrensende på arrangørene i byen. (Palmesus (dok. 40))

De viktigste innspillene fra høringsmøtet omhandler:

- Tydeliggjøre hva andre overtredelser i kap. 2.3 innebærer (Ole Lunde (Eiendomsutvikler på Tangen))
- Behov for å fjerne navnet Palmesus i omtalen av Bystranda. (Ole Lunde (Eiendomsutvikler på Tangen))
- Tydeliggjøre at retningslinjene ikke er gjeldende for mindre sosiale arrangementer arrangert av velforeninger e.l. (Ståle Olsen (Foreningen Posebyen))
- Behov for informasjon om at kommunen kan bidra med kontaktinfo til beboere rundt arrangementsområder til arrangører. (Ole Lunde (Eiendomsutvikler på Tangen))

Endring av retningslinjer

Rådmannen vurderer at mange av innspillene vil styrke retningslinjene. Retningslinjene foreslås derfor endret slik:

- Kap 2.2 Generelle regler ved utleie har fått inn et nytt punkt 7 som lyder slik:
Arrangementer rettet mot allmenheten skal ifølge likestillings- og diskrimineringslovens § 17 tilrettelegges for universell tilgjengelighet.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-51>. *Leietaker er ansvarlig for at tilretteleggingsplikten oppfylles. Ledsagerbevis skal aksepteres.*
- Det legges til et nytt underkapittel i kapittel 2, med følgende innhold:
2.4 Medvirkning og godt naboskap
Kommunen ønsker et godt samarbeid med arrangører, leietakere, beboere i sentrum og nærmeste naboer til byens offentlige uterom. Informasjon og dialog er sentralt i dette arbeidet.
Berørte parter kan sende inn tilbakemelding på arrangementer som blir arrangert i byen til Arrangementskontoret på e-post:
post.arrangement@kristiansand.kommune.no

Arrangører og leietakere må:
 - legge til rette for best mulig tilgjengelighet for beboere under opprigg, nedrigg og avvikling av arrangementer.
 - sende ut nabovarsel til berørte naboer (Arrangementskontoret kan være behjelpelig med kontaktinfo til beboere rundt arrangementsområder).
 - tilby beboere alternativ parkering i nærhet av bolig dersom de ikke har tilgang til sin private parkering.
 - gi tilbud om alternativ overnatting på hotell i Kristiansandsområdet til nærmeste naboer. Se kap 4.5 for detaljer.»
- I kap. 3.1 Oversikt og bruk av arrangementsområder i sentrum under beskrivelsen av Bystranda endres teksten under hva uterommet er egnet til, til: *Mindre arrangementer hvor området ikke må sperres av. Ett stort arrangement tillates årlig.*

Videre endres reguleringene for alkoholserving til: *Ingen alkoholserving for mindre arr./ ett stort arrangement fra kl.12.*

- Avsnittet i kap. 3.1 etter Oversikt og bruk av arrangementsområder i sentrum endres til å lyde slik:
Ved ønske om å ha arrangement i uterom som ikke er nevnt i oversikten, ta kontakt med arrangementskontoret for å gå i dialog om dette. Retningslinjene er ikke gjeldende for mindre, sosiale arrangementer arrangert av velforeninger e.l.
- I kap. 2.3 legges følgende avsnitt til:
Det kan og utstedes gebyr dersom arrangør bryter reguleringene som er bestemt i forhold til støy, tidsbegrensninger og alkoholserving på de bestemte arenaene.

Utover dette vurderer rådmannen at høringsinnspillene omhandler detaljeringsnivå som ikke hører til i retningslinjene.

Rådmannen foreslår i tillegg følgende endringer:

- Fjerne hele kapittel 5 som inneholder vedlegg, da de er unødvendig å ha med i retningslinjene. Vedleggene kan heller vises til i retningslinjene med linker.
- Endre rekkefølgen på kapittel 2 og 3 og presentere Søknadsprosedyrer og generelle regler ved utleie som kapittel 2 og Bruk av offentlige uterom som kapittel 3.

Konklusjon

Retningslinjene er et verktøy for en mer helhetlig, strategisk og målrettet styring av offentlige uterom til arrangementer i Kristiansand. Rådmannen vurderer at forslaget som legges fram til behandling forholder seg til overordnede planer og strategier i kommunen og ivaretar høringsinnspillene som har kommet inn. Retningslinjene er utarbeidet i bred dialog med kommunens ulike fagmiljøer og eksternt med sentrale aktører. Rådmannen har forventninger til at retningslinjene skal medvirke til positiv utvikling av arrangementsbyen Kristiansand

Punkt 93/18: Lukket